

Április 5-én Süle András a Szlovén Kórházi Gyógyszerészeti Társaság Közgyűlésén a „magyar példáról”, a hazai kórházi és klinikai gyógyszerészet fejlesztéséről számolt be. Április 6-án, Brüsszelben a gyógyszerészi terápia menedzsment digitalizációjáról zajlott egyeztetés. A gyógyszeresztás követésére, a gyógyszereléshez köthető tévesztések kiküszöbölésére, továbbá a hiányok kezelésére vonatkozóan konszenzusos állásfoglalás született a digitalizáció lehetőségéről, jövőjéről. Itthon most zajlik a digitális karszalag bevezetése, aminek szerepe lesz a terápiás előíráshoz kapcsolva, a többszakmás együttműködés megvalósításában. A téma részeként elhangzott, hogy az iparági szereplők szerint sok a lejárt gyógyszer. *„A mi álláspontunk az, hogy nem csak az a veszteség, amit kidobunk a kukába, hanem az is, amit nem jól használunk fel; amit a beteg nem kap meg, vagy mást kap helyette. Ezért a lejárt és kárba ment gyógyszerek esetében sem csak a hulladékképződés, hanem a fenntarthatóság a jelszó”* – foglalta össze a véleményeket Süle András.

Az Európai Kórhákszövetség (HOPE) is április 6-án tanácskozott Brüsszelben. Itt is foglalkoztak a Covid alatt történő beteg- és gyógyszerirányítással a covidos betegek nem megfelelő irányítása, a gyógyszerelés kórházakban való központosítása kapcsán. A vakcinációban jelentős teher hárult a kórházakra – szögezték le. Joggal merült fel más szakterületek bevonása, például a háziorvosoké, a közforgalmú gyógyszerészeké. A hazai közforgalom irányából markáns ellenállás érződik – jelezte Süle András.

Az Európai Gyógyszerhamisítás Elleni Irányelvvel (FMD) kapcsolatos értékelés során egyértelművé vált, hogy a sokmilliárdos ráfordítás nem hozott egyértelmű eredményeket – hangzott el a HOPE találkozóján.

A GS1 európai vezetőivel való, április 7-i találkozás egyik fő témája az egykódos kezdeményezés („one code initiative”) megvitatása volt. Az elektronikus betegtájékoztatók kapcsán ez a megoldás lehetővé teheti, hogy ne két, eltérő szabványú vonalkód jelenjen meg a gyógyszeres dobozokon, hanem az FMD-kód szolgáljon mindkét típusú információ hordozójául. *Ezt tudjuk támogatni* – erősítette meg Süle András, és hozzátette, hogy a kizárólagos elektronikus betegtájékoztatót a GS1 sem támogatja.

A Gyógyszerészhallgatók Európai Szervezete (EPSA) „Career week” rendezvénye is április 7-én kezdődött. A szervezők a „rapid randi” metódust választották; a csoportvezetők 3-3 hallgatóval ültek le 10-10 perces beszélgetésre. Süle András szerint gyors és hatékony információcsere zajlott.

Az Európai Bizottság Egészségügyért Felelős Főigazgatósága (DG SANTE) április 21-i rendezvényének napirendjén az uniós közbeszerzések, gyógyszerhiányok szerepeltek. Úgy látták, hogy a nagy tenderek a nagy szereplőket preferálják, így a gyógyszerellátási lánc sérülékennyé válik. Ez egyértelmű következménye annak, ha monopóliumok képződnek, mert a többi kisztelektálja a tender. Süle András felvetette az antivirális készítmények kérdését. Aktuálisan egy készítmény új hiánycikk – mondta -, és főleg a daganatellenes készítményekkel van probléma; már hat ilyen van. Ezekhez egész Európában nem lehet hozzájutni. Már a hiányok bejelentése is nehézkes – tették hozzá a kollégák. Nem futnak össze a szálak; egy kézben kellene tartani a vonatkozó adatokat, pl. árakat, beszerzési forrásokat. Hiánypótló lehetne egy szakmai felület a hatóságnál, amely a pótlásra, a helyettesíthetőségre is választ ad. A kollégák szerint az OGYÉI-ben készül egy ilyen felület.

Süle András és Takács Péter országos kórházi főigazgató-helyettes április 25-én találkozott, hogy folytassák a kórházi gyógyszerészi kompetenciák alakulásáról megkezdett párbeszédet, és

megvitassák a szakterület fejlesztésének lehetőségeit. A tanácskozás nyitott és konstruktív hangnemben zajlott.

Április 27-29. között rendezték meg a Román Kórházi Gyógyszerészeti Társaság Kongresszusát Kolozsváron. A kórházi gyógyszerészet jövőképén túl a „magyar példáról” is alkalom nyílt számot adni. *Süile András* különösen hatékonynak tartotta azon panelbeszélgetéseket, amelyeken egészségpolitikusok és hatósági vezetők is részt vettek.

Az Európai Gyógyszerésztudományi Karok Szövetsége (EAFP) Máltán tartotta kongresszusát május 11-14. között. Erre a képzőhelyek képviselőit is meghívták; sajnos, egyedüli európaiként a magyar egyetemek nem éltek ezzel a lehetőséggel. Központi kérdés volt, hogy az európai gyógyszerész-képzés curriculumja hogyan alakítható a jelen és a jövő kihívásainak megfelelően, és a gyógyszerészkarok hogyan képezzenek hallgatóbarát módon a munkaerőpiac igényeihez illeszkedő szakembereket. A curriculum hangsúlyainak és a kimeneti követelményrendszer tárgyalását jellemzően a „kevesebb kémia”- kezdeményezés uralta. *Süile András* a túlterhelés témájához hozzáfűzte, hogy „*ad absurdum* tízéves is lehet a gyógyszerészképzés, ha nem nyúlunk a tantárgyakhoz”. A kórházi gyógyszerészképzéssel foglalkozó témacsoportot *Süile András* vezette. A csoport véleménye szerint a hatástan, a kórélettan, az élettan, a mikrobiológia tanításának kevésbé tankönyvi jellegűnek kellene lennie. Ahogy azt egy francia professzor megfogalmazta – idézte *Süile András* – „*Hogyan lenne tőlem elvárható, hogy átfogó klinikai gyógyszerészetet oktassak? Én az elmélethez értek, de gyakorlat nélkül az kevés.*”. Ezért a gyakorlati tárgyakban még inkább a duális képzésben kellene gondolkodni.

A TEÉ április 21-i ülésen történtek közül az elnök elsőként említette: *Hankó Zoltán* átadásvételi jegyzéket készített az egészségügyi kabinetnek a legfontosabb ügyekről. Ebben kórházi téma nem szerepelt, de a stratégiai dokumentumokban megjelent. Hangsúlyosan merült fel a láncok és a családi patikák viszonya. *(Bővebben ld. lejjebb)*

A május 19-i folytatáson Hümpfner Rózsa képviselte a KKTSZ-t. Idézte *Hetényi László* kijelentését, amely szerint a kórházi-közforgalmi ellentétnek véget kell vetni. Az elmúlt időszak értékelése során kiemelték a Pest megyei szervezet munkáját. Beszámoltak az OGYÉI-ellenőrzések eredményéről; igazán jelentős probléma nem merült fel. Az ülésen *Szilvay András* a „Táltosképzővel” kapcsolatban a patikai feladatok bemutatásáról szóló anyagok, videók célközönséghez való eljuttatásának útjairól is szót ejtett. Fontos kérdés, hogy miképp lehet az érdekeltek - esetükben a pályaválasztók és a nagyközönség - figyelmét felhívni. A jelenlévők szerint a patikák officinájában ezek a videók bemutatathatók, és jó lehetőséget biztosíthat a Mediaworks-szel való együttműködés is.

Hümpfner Rózsa beszámolt arról is, hogy az értekezleten elhangzott: megújították az EGIS és a kamara kapcsolatát, ennek köszönhetően továbbra is megérkezik a támogatás a kiváló gyógyszerészi gondozási és az asszisztensi díjakhoz.

Az értekezleten a szakképzés megújításának állapotáról, feladatairól is tájékoztatás hangzott el. A továbbképzés megújításáról tartott megbeszélések a tematika elrendezése és a pontrendszer kialakítása körül folytak.

A kamarai kérések átadásáról *Hankó Zoltán* megosztotta az információt: Tóth László államtitkárnak az elmúlt tíz évben nem teljesült kamarai kívánások, meg nem valósított célok listáját is átadta. A mintegy nyolcvan oldalas anyagban a 12 pont közül a 11. helyen szerepelnek a kórházi gyógyszerészi területtel kapcsolatos feladatok.

Hankó Zoltán röviden szólt még az utóbbi időszak hivatalos találkozóiról, így a szakmai kamarák összejövételéről és az egészségügy csúcsirányítójánál, a *Pintér Sándornál* és államtitkáránál,

Rétvári Bencénél történt meghallgatásról. A kamara elnöke jelezte, hogy a közeljövőben a területi szervezeteket, beleértve a területi szervezet küldötteit is, végig akarja látogatni.

Horváth-Sziklai Attila az értekezleten a gyógyszerügyi gyakorlati asszisztensképzés kapcsán elmondta, hogy 240 gyógyszerárban fogadnak hallgatókat; a gyakorlólhelyeket ellenőrzik. Megfelelő szakmai tapasztalat birtokában szakasszisztens is lehet oktató – hangzott el -, de a gyakorlatra érkezők mentorálásának díjazása egyelőre nagyon különböző módon vagy éppen sehogy sem történik meg – tették a beszámolóhoz a KKTSZ elnökségének tagjai. A központi vizsga kérdései gyakorta hibásak – fűzték tovább a témát.

Ezt követően a KKTSZ elnökségének tagjai több aktuális témát is napirendre vettek, majd a **munkacsoportok beszámolója** következett.

A Rozsnyay emlékversenyen a kórházi gyógyszerészek szépen szerepeltek. *Zimmermann Katalin, Somogyi Aranka és Hajgosné Hümpfner Rózsa* is megerősítette, hogy jó előadásokban volt részük. A KKTSZ díjazottjainak jutalmazásáról egyhangú döntés született: az első három helyezett támogatást kap egy tetszőleges hazai, szakmai rendezvényen való részvételhez 100.000 Ft erejéig. *(Bővebben ld. lejjebb)*

A **jogi munkacsoport** összefoglalóját *Kovács Ildikó* távollétében *Süle András* olvasta fel. Eszerint: június 1-vel megszűnt a Covid-miatti veszélyhelyzet, de életbe lép Ukrajna Oroszország általi megtámadása miatt elrendelt. Az ülés idején még nem lehetett tudni, hogy az egészségügyre hogyan és mi fog vonatkozni, folytatódik-e például a felmondási tilalom, és marad-e ingyenes utazás. Az azonban eldőlt, hogy a BM-hez került a NEAK, az OKFŐ, az OGYÉI és az NNK is – hangzott el. *(Kovács Ildikó már korábban is, május 11-én, e-mailben adott tájékoztatást a két ülés közötti jogszabályváltozásokról az elnökségi ülés résztvevőinek.)*

Az **ifjúsági munkában több területen is előrelépés történt** – állapította meg *Tátrai Tibor*. Az első, új rendszerű asszisztensi vizsga megtörtént Kecskeméten; átalakult a rendszer, meghatározták a vizsgabizottság felépítését, és most folyik a vélemények felmérése. Az általános vélemény szerint az írásbeli vizsga könnyű volt, de a másik részben le lehetett mérni a hallgatók tudását.

Az első „Szegedi Hétfége” rendezvényre az ifjúsági csoportok vezetőit is meghívták, akik pozitívan álltak az MGYT-KGYSZ és az MGYK-KKTSZ együttműködéséhez. Az MGYT minden támogatást, beleértve az erkölcsit és az anyagit is, felajánlott a fiataloknak, akik segítőként csatlakoznának a KKTSZ ifjúsági csereprogramjához vagy egy ahhoz hasonló tervhez. A csereprogramban való részvételre a felkérő leveleket a nyár folyamán szeretnék kiküldeni, augusztus végén már meg lehetne hirdetni a frissített és kibővített programot. *Tátrai Tibor* azt is fontosnak tartotta elmondani, hogy a programnak transzparensnek kell lennie, amit megfelelő dokumentáció támaszt alá. Minden látogatásnak lesz egy felelőse – ígérte. A látogatások szeptemberben kezdődhetnek, nyolc hónap után lezárják és kiértékelik a programot.

A Karrier-napra meghívták a KKTSZ munkacsoportját *(beszámolójuk a honlapon olvasható)*.

Tátrai Tibor szerint az érdekelt ifjúsági szervezeteknek most sikerült szorosabbra fűzniük a kapcsolatokat.

A Premier-estre eddig negyvenhatan jelentkeztek. A rendezvényre százezer forintos költségkeretet kért, amelyet az elnökség egyhangúan megszavazott.

A **kommunikációs feladatokról** *Koncz Mária* elmondta, hogy elkészültek a videó első felvételei, a folytatást a Premier Medben tervezik; most folyik az időpont egyeztetése. Olyan videó, amely egyszerre képes minden réteg, a betegek, a laikusok, a gyógyszerészhallgatók és a kollégák igényeit

kielégíteni, olyan nem létezik - fogalmazott. Ezért, hosszas mérlegelés után végül a nagyközönséget célozza meg a film, amelynek szakmai tartalma korrekt lesz, így a kollégák és a leendő kollégák számára is élvezhető marad.

A **finanszírozási munkacsoport** nevében *Zimmermann Katalin* jelezte, hogy a kért vezetői összefoglaló elkészült; elküldik.

Az **oktatási munkacsoport** úgy döntött, hogy a tervezett, pontszerző továbbképzést – az előadók elérhetősége, biztosítása érdekében - szeptemberre halasztják – jelentette be *Merczel Sára*.

A **betegbiztonsági munkacsoport** részéről *Richter Katalin* elmondta, hogy a gyógyszerelési hibák kérdőívére eddig százötvenhat hibajelentés érkezett. Ezt jelentős eredményként értékelte. Tervezi, hogy egy körlevelet küld ki, amelyből kiderülhet, hogy van-e valami probléma a felülettel. Javasolta, hogy rendszeresen, havonta egyszer beszéljék át a működést és a tartalmat. Úgy látta, hogy az eddigi a tapasztalatokat már be lehetne mutatni és ki lehetne terjeszteni.

A **minőségügyi munkacsoport** nem képviseltette magát.

Pongrácz Gábor az aktuális hivatali feladatok között sorolta fel a küldöttközgyűlés összehívását, a tavalyi évi beszámoló elfogadását, két küldött megválasztását. Erre két hónap áll rendelkezésre; július végéig kell megtörténnie.

Az ülés vége felé elhangzott még egy felhívás a Tisza-tó körüli futásról, amelyet július 1-2-án tartanak. Erre a 30-35 év alatti fiatalok jelentkezését várják.

A következő elnökségi ülés időpontja: június 29.

II. Rövid hírek

Kamara – Patika Nap

Az idei Patikanapot június 10-én, pénteken tartja meg a Kamara. Az ünnepélyes megnyitóra a kecskeméti Hunyadi János Gyógyszertárban kerül sor, 10 órai kezdettel. Ezen a napon szakmapolitikai konferencia is lesz. Ezt megelőzően, június 9-én kerül sor a TEÉ kihelyezett, összevont ülésére.

Az LVII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny (MGYT)

A Kórházi szervezetek pályázói:

- Diszházi Gyula: Gyógyszer indukálta akut hasnyálmirigy-gyulladás
- Erdélyi Lóránt: Az alkohol hatása a módosított hatóanyag-leadású készítmények kioldódási profiljára és a hatóanyag felszívódásának változása akut és krónikus alkoholfogyasztás után
- Kusnyár Vivien: Az új típusú orális anticoagulánsok perioperatív alkalmazásának klinikai gyógyszerészi menedzselése
- Rusz Orsolya: Idős betegek otthoni gyógyszeres terápiájának biztonságosságának felmérése és javítása
- Sághy Zsolt: Betegek adherenciamérésének vizsgálata
- Tarszabó Gergely: Megfelelően vizsgáljuk-e a gyógyszerkölcsonhatásokat a gyakorlatban?

- Vajda Péter: A magisztrális gyógyszerkészítés jó gyakorlatai az intézeti gyógyszertárban

Eredmények:

I. helyezettek: közforgalom: Gecse Kinga, kórház: Tarszabó Gergely

II. helyezettek: közforgalom: Tisza Hajnalka, kórház: Ruzs Orsolya

III. helyezettek: közforgalom: Ambrus Réka Fruzsina, kórház: Erdélyi Lóránd

A legmagasabb összesített pontszámot Tarszabó Gergely érte el, így ő a Rozsnyay Plakett- díjas.

Kamarai tájékoztató a gyógyszertári pénztárgépek NAV AEE egységeinek cseréjével kapcsolatba

Több gyógyszerész jelzése alapján értesült az elnökség, hogy „informatikai rendszergazda pénztárgépek cseréjére biztatja a gyógyszerészeket”. A helyzet átfogó áttekintésére az elnökség május 19-i ülésén dr. Fang Simon alelnököt kérte fel.

<https://www.mgyk.hu/tajekoztato-a-gyogyszertari-penztargetpek-nav-ae-egysegeinek-cserejevel-kapcsolatban.html>

Május 2-án fogadta Ferenc pápa a Katolikus Gyógyszerészek Nemzetközi Szövetségének vezetőit. A pápa megköszönte a pandémia idején végzett hősiesszolgálatukat, mely egyfajta hidat képez az emberek és a sokszor bürokratikus és hiányos egészségügyi rendszer közt. Az „ökológiai megtérésről” elmondta, hogy az egy olyan életstílus elsajátítását jelenti, amely egyre inkább tiszteli a környezetet, amibe Isten helyezett minket, és ami a mi közös otthonunk. A pápa arra biztatta a gyógyszerészeket, hogy segítsenek leleplezni a hamis jólét megtévesztéseit, és helyette olyan igazi „jólétre” neveljék az embereket, ami nem kevesek kiváltsága, hanem mindenki számára elérhető.

<https://www.vaticannews.va/hu/papa/news/2022-05/papa-gyogyszeresek-szovetseg-katolikus-hid-szolgalat-jarvany.html>

„Modern technológia segíti a gyógyszeres terápiát: betegre szabott automatizált gyógyszerelés a PTE-n” címmel készítettek rövidfilmet a kórházi gyógyszerészek munkáját segítő gyógyszer-automatáról.

<https://gytk.pte.hu/hu/hirek/hir/14892?fbclid=IwAR1p7V0fQQq0SrPuf38zxL4CEYx9qdlNtLCy0CTuoXaJXSAgY5Tcm1BEy1A>

Budapest, 2022. május 31.